Warszawa, dnia 18 marca 2019 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-I.431.4.68.2018

Pan
Waldemar Trelka
Starosta Radomski

Starostwo Powiatowe w Radomiu
ul. Tadeusza Mazowieckiego 7
26-600 Radom

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie[1], art. 6 ust. 4 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej[2] oraz art. 258 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania administracyjnego[3] (dalej kpa), kontrolerzy: Justyna Pałka i Maciej Sukiennik – inspektorzy wojewódzcy oraz Kamil Karkułowski i Zofia Klemińska-Bilska – starsi inspektorzy wojewódzcy, przeprowadzili kontrolę problemową w Starostwie Powiatowym w Radomiu, z siedzibą przy ul. Tadeusza Mazowieckiego 7.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

- przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w okresie od 1 października 2016 r. do 31 marca 2018 r.,
- wykorzystania dotacji udzielonej na realizację ww. zadania w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.,
- przyjmowania oraz załatwiania skarg i wniosków przez Starostę i Radę Powiatu Radomskiego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

---

1 Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, ze zm.).
2 Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092).
3 Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.).

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 21 lutego 2019 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Staroście wystąpienie pokontrolne.

I. Przygotowanie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej

W kontrolowanym okresie na terenie Powiatu Radomskiego (dalej Powiat) wyznaczono zgodnie z art. 8 ust. 2 w związku z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej[4], sześć punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, które usytuowano w sześciu lokalach[5] pochodzących z zasobu powiatu oraz gmin wchodzących w skład Powiatu. Prowadzenie trzech punktów zostało powierzone organizacji pozarządowej, zgodnie z art. 11 ust. 1 ww. ustawy. Lokale, w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna[6], dostosowano do wymogów określonych w § 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej[7]. Jednocześnie ustalono, że ww. pomoc udzielana była we wszystkich punktach nieodpłatnej pomocy prawnej w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, zgodnie z wymogiem art. 8 ust. 3 ww. ustawy. Starosta Radomski zawarł porozumienia z pięcioma gminami[8] z terenu Powiatu określające zasady współpracy przy realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Lokale, w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna, pochodziły z zasobów gmin i zostały udostępnione do nieodpłatnego użytkowania.

Ustalono, że Starosta określił, a następnie udostępnił w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o lokalach, w których usytuowano punkty nieodpłatnej pomocy prawnej

---

4 Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2017 poz. 2030, ze zm.). Z dniem 1 stycznia 2019 r. dotychczasowy tytuł ustawy *"o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej"* zmienił brzmienie na tytuł ustawy *"o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej".* Ponadto, z dniem 16 sierpnia 2018 r., na podstawie art. 1 pkt 11 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1467, ze zm.) – art. 8 ust. 2 przedmiotowej ustawy otrzymał następujące brzmienie, cyt.: *„(…) Na każdy powiat przypada liczba punktów odpowiadająca mnożnikowi, o którym mowa w art. 20 ust. 4 (…)"*.

5 Lokal w budynku Starostwa Powiatowego w Radomiu, przy ul. Tadeusza Mazowieckiego 7; lokal w budynku Urzędu Gminy w Wierzbicy, przy ul. Kościuszki 73; lokal w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach, przy ul. Leśnej 5 – prowadzone przez adwokatów i radców prawnych oraz lokale na terenie gminy Iłża, Zakrzew i Skaryszew – prowadzone przez organizację pozarządową.

6 Oględziny przeprowadzono w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej – w budynku Starostwa Powiatowego w Radomiu, przy ul. Tadeusza Mazowieckiego 7 oraz w punkcie w Skaryszewie, przy ul. Słowackiego 6.

7 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 318). Od dnia 31 grudnia 2018 r. obowiązuje Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2492).

8 Porozumienia z 14 października 2016 r. z gminami: Iłża, Zakrzew, Wierzbica i Skaryszew oraz gminą miasta Pionki.

oraz harmonogram wskazujący dni i godziny, w których udzielano nieodpłatnej pomocy prawnej, czym zrealizowano wymogi wynikające z art. 9 ust. 1 i 3 ww. ustawy.

Zgodnie z dyspozycją art. 10 ust. 1 powyższej ustawy Powiat zawarł porozumienia z Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu oraz Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu. Starosta zawarł 17 umów[9] z adwokatami i radcami prawnymi udzielającymi nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu, wypełniając wymóg określony w art. 6 ust. 1 ww. ustawy. Badaniu poddano 7 umów stwierdzając, że spełniały one wymagania określone w art. 6 ust. 2 cyt. powyżej ustawy.

W dniu 13 grudnia 2016 r., w wyniku przeprowadzonego otwartego konkursu ofert, wyłoniono organizację pozarządową pod nazwą Stowarzyszenie Inicjatyw Samorządowych z siedzibą w Lublinie przy ul. Narutowicza 56A, w celu zlecenia jej realizacji zadania polegającego na świadczeniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Otwarty konkurs ofert przeprowadzono w trybie określonym w art. 11-14 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie[10]. Starosta w dniu 27 grudnia 2016 r. zawarł z wyłonioną organizacją pozarządową umowę o powierzenie realizacji zadania polegającego na prowadzeniu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r., w myśl art. 15 ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Starosta Radomski przekazał Wojewodzie Mazowieckiemu w terminie określonym w art. 12 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu za 2017 r.[11] Przedmiotowa informacja zawierała dane wymienione w § 8 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz została sporządzona na formularzu zgodnym z wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do ww. rozporządzenia.

Udzielający nieodpłatnej pomocy prawnej we wszystkich punktach na terenie Powiatu przekazywali Staroście karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia składane przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z art. 7 ust. 2 ww. ustawy. Badaniu poddano 50 kart nieodpłatnej pomocy prawnej[12] oraz 18 oświadczeń[13].

---

[9] Umowy zawarte w dniu 30 grudnia 2016 r. oraz 15 lutego 2017 r.

[10] Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, ze zm.).

[11] Informacja zbiorcza została przekazana za pośrednictwem poczty za zwrotnym potwierdzeniem odbioru 9 marca 2018 r. oraz drogą elektroniczną – 16 marca 2018 r.

[12] W tym: 35 kart wypełnionych w punktach, w którym nieodpłatnej pomocy prawnej udzielali adwokaci i radcy prawni oraz 15 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez organizację pozarządową.

[13] W tym: 8 oświadczeń osób, które są uprawnione, jednakże wymagają niezwłocznego uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej w związku z sytuacją kryzysową lub zdarzeniem losowym, a w związku z ww. sytuacjami nie są w stanie przedstawić dokumentów wymienionych w ust. 2 pkt 1-5 i 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy

Wszystkie karty nieodpłatnej pomocy prawnej były kompletne oraz zgodne z wzorem karty nieodpłatnej pomocy prawnej określonym w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niepowiadomienie Wojewody Mazowieckiego o zawartych porozumieniach z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Kielcach[14] oraz z Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu[15] w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu Radomskiego, czym naruszono art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, który stanowi, że cyt.: *„O każdym zawartym porozumieniu (…) powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę."*
2. Niewskazanie, w porozumieniu z Okręgową Radą Adwokacką właściwą dla siedziby władz Powiatu w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, liczby adwokatów, którzy będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu radomskiego. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy Powiat zawiera z okręgową radą adwokacką porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej określające w szczególności liczbę adwokatów, którzy będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu.

Ponadto stwierdzono:

- niezamieszczenie na stronach BIP Urzędu Gminy Wierzbica, Urzędu Gminy Zakrzew, Urzędu Miasta Pionki, Urzędu Miasta i Gminy Skaryszew, Urzędu Miasta i Gminy w Iłży danych, o których mowa w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej,
- przyjęcie czterech oświadczeń[16] od osób uprawionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie art. 4 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, na druku niezgodnym ze wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do ww. ustawy, a także w przypadku 1 oświadczenia[17] nie wskazano daty przy podpisie osoby uprawnionej oraz w jednym oświadczeniu[18] – nie wskazano daty przy podpisie osoby uprawnionej, a także przyjęto ww. oświadczenie na druku niezgodnym ze wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do ww. ustawy,

---

prawnej oraz 10 oświadczeń osób, że w stosunku do osób korzystających z pomocy społecznej nie wydano decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia.

14 Porozumienie zawarte 31 października 2016 r.

15 Porozumienie zawarto 18 października 2016 r.

16 Dotyczy oświadczeń z dnia 11.04.2017 r., 26.07.2017 r., 28.07.2017 r. i 30.08.2017 r.

17 Dotyczy oświadczenia o numerze PESEL: [redacted]

18 Dotyczy oświadczenia o numerze PESEL: [redacted]

- wskazanie w zbiorczej informacji o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej za 2017 r. nieprawidłowej liczby przyjętych oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy, tj. zamieszczono informację o przyjęciu 2 ww. oświadczeń, natomiast w toku kontroli ustalono, że przyjęto 1 oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 powyższej ustawy.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że wyznaczono prawidłową liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, dostosowano lokale do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, udzielano nieodpłatnej pomocy prawnej w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, terminowo zawarto porozumienia z Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu i Okręgową Izbą Radców Prawnych w Kielcach, terminowo zawarto umowy z adwokatami i radcami prawnymi, które zawierały wymagane elementy, wyłoniono organizację pozarządową w corocznym otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego, terminowo przekazano Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Mając natomiast na uwadze, że zawarte porozumienie z Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu nie zawierało wszystkich wymaganych informacji, nie zawiadomiono Wojewody Mazowieckiego o zawarciu porozumień z Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu i Okręgową Izbą Radców Prawnych w Kielcach, nie udostępniono na stronach BIP Urzędu Gminy Wierzbica, Urzędu Gminy Zakrzew, Urzędu Miasta Pionki, Urzędu Miasta i Gminy Skaryszew, Urzędu Miasta i Gminy w Iłży informacji wskazanych w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz inne wskazane powyżej uchybienia – uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

II. Wykorzystanie dotacji udzielonej na realizację nieodpłatnej pomocy prawnej

W 2017r. Powiat na sfinansowanie zadania zleconego do wykonania z zakresu administracji rządowej na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej otrzymał z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), dotację celową w kwocie 375 624,00 zł, w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna*. Jak wynika z ksiąg rachunkowych

oraz zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu rocznym: *Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej (dalej Rb-50) za IV kwartał 2017 r. d*otację wykorzystano w kwocie 375 223,14 zł, tj. w 99,90 %. Niewykorzystaną dotację w kwocie 400,86 zł zwrócono do MUW w dniu 17 stycznia 2018 r. Obsługę finansową zadania wykonywał Wydział Finansów i Budżetu Starostwa Powiatowego w Radomiu.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji, stwierdzono, że:

1. Kwota przekazanej dotacji do Powiatu w wysokości 375 624,00 zł wynikała z prawidłowego wyliczenia – zgodnego z zasadą ustaloną w art. 20 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.
2. Powiat otrzymaną dotację na obsługę zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej przeznaczył na wynagrodzenia w kwocie 364 107,54 zł oraz na koszty obsługi organizacyjno-techniczne w kwocie 11 115,60 zł co stanowi, odpowiednio, 96,94 % i 2,96 % otrzymanej dotacji i jest zgodne z postanowieniami art. 20 ust 1 ww. ustawy, ponieważ został zachowany stosunek procentowy na wynagrodzenia 97% a na koszty obsługi zadania 3%.
3. Starosta Radomski, w związku z realizacją zadania zleconego na świadczenie usług pomocy prawnej, wypłacił wynagrodzenie w kwocie 178 127,44 zł, zgodnie z zawartymi umowami z 10 adwokatami, i 7 radcami prawnymi, prowadzącymi kancelarie prawne, ponadto przekazał na realizację zadania kwotę w wysokości 182 178,00 zł organizacji pozarządowej – Stowarzyszeniu Inicjatyw Samorządowych z siedzibą w Lublinie ul. Narutowicz 56a, zgodnie z zawartą umową.
4. Organizacja pozarządowa zgodnie z zawartą umową na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej sporządziła sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego wg wzoru określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań[19]. Sprawozdanie zostało złożone w Starostwie 15 stycznia 2018 r. i po zweryfikowaniu zwartych w nim danych – przyjęte bez uwag.

[19] Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (akt obowiązujący do 28 października 2018 r. – Dz. U. z 2016 r. poz. 1300). Obecnie obowiązuje Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057).

5. Koszt porady prawnej, w przeliczaniu na jedną osobę udzielanej przez Stowarzyszenie wyniósł 771,94 zł, a przez Kancelarie prawne 415,02 zł. Średni koszt porady dla Powiatu wyniósł w 2017 r. kwotę 539,99 zł. W 2017 r. udzielono łącznie 674 porady, z tego 438 udzieliły kancelarie prawne, a 236 Stowarzyszenie.
6. Do środków otrzymanych z dotacji w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna* prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgowa dochodów i wydatków.
7. Sprawdzone dowody źródłowe będące podstawą dokonanych wydatków spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości[20].
8. Sprawdzone zapisy księgowe w ewidencji wydatków spełniały wymogi art. 20 ustawy o rachunkowości.
9. Wydatki realizowane ze środków dotacji klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych[21].
10. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 za IV kwartał 2016 r. *o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami* sporządzonym przez Starostwo wynikały z ewidencji księgowej wydatków.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono, że w 2017r. Powiat osiągnął dochód w kwocie 36,32 zł z tytułu odsetek w wyniku zgromadzonych środków pieniężnych z dotacji na oprocentowanym rachunku bankowym, zgodnie z umową zawartą 3 marca 2015 r. w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, pomiędzy Powiatem Radomskim a Bankiem Śląskim ING SA z siedzibą w Katowicach, przy ul. Sokolskiej 34, Oddział Korporacyjny w Radomiu ul. Żeromskiego 40. Powiat, w czasie trwania czynności kontrolnych, wpłacił w dniu 13 listopada 2018 r. na rachunek MUW powyższą kwotę.

Przedstawiając powyższe informuję, że wykorzystanie dotacji otrzymanej w 2017 r. na realizację wydatków w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej zostało ocenione **pozytywnie.**

[20] Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, ze zm.).

[21] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053, ze. zm.).

III. Przyjmowanie oraz załatwianie skarg i wniosków przez Starostę Powiatu Radomskiego

W jednostce kontrolowanej prowadzono rejestr skarg i wniosków, w którym rejestrowano wszystkie skargi i wnioski kierowane do Starostwa Powiatowego w Radomiu. Przedmiotowy rejestr prowadzono w formie tabeli (wydruku komputerowego)[22], który zawierał dane pozwalające na określenie daty wpływu skargi bądź wniosku oraz sposobu i terminów ich załatwienia, zgodnie z art. 254 kpa. Dokumentację spraw przechowywano w segregatorze o symbolu klasyfikacyjnym zgodnym z rozporządzeniem w sprawie instrukcji kancelaryjnej jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych[23].

W okresie objętym kontrolą w rejestrze skarg i wniosków skierowanych do Starostwa Powiatowego w Radomiu odnotowano wpływ 3 skarg oraz 1 wniosku. Nie wystąpiły przypadki indywidualnych przyjęć obywateli w sprawach skarg lub wniosków. Badaniu poddano wszystkie 4 sprawy zaewidencjonowane w rejestrze skarg i wniosków stwierdzając, że:

- 2 skargi[24] zostały rozpatrzone bezpośrednio przez Starostwo Powiatowe w Radomiu,
- jeden wniosek[25] został przekazany innemu organowi do załatwienia według właściwości,
- jedno pismo[26] nie nosiło znamion skargi lub wniosku w rozumieniu art. 227 lub art. 241 kpa.

Poddane badaniu 2 skargi[27] rozpatrzone zostały zgodnie z właściwością organu, a skarżących zawiadomiono o sposobie załatwienia skargi zgodnie z wymogiem określonym w art. 237 § 3 kpa, natomiast w przypadku wniosku[28] – przekazany został on zgodnie z właściwością do innego organu w terminie, z jednoczesnym zawiadomieniem wnioskodawcy – zgodnie z art. 243 kpa.

Stosownie do wymogu określonego w § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków[29], w kontrolowanej jednostce wyznaczono pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie rejestru skarg i wniosków kierowanych do Starosty Radomskiego oraz odpowiedzialnego za koordynowanie ich rozpatrywania. Zgodnie z wymogiem art. 253 § 4 kpa oraz § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia, w widocznym miejscu w siedzibie Starostwa

---

[22] W programie do edytowania tekstu.

[23] Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14 poz. 67, ze sprost.).

[24] Dotyczy skarg oznaczonych: ON.1510.2.2018 (RKW-017677.2018), ON.1510.2.2018 (CPR.VII.0700.9.2018).

[25] Dotyczy wniosku oznaczonego: ON.1511.1.2018 (RKW-011950.2018).

[26] Dotyczy pisma oznaczonego: ON.I.1510.1.2018.

[27] Dotyczy skarg oznaczonych: ON.1510.2.2018 (RKW-017677.2018), ON.1510.2.2018 (CPR.VII.0700.9.2018).

[28] Dotyczy wniosku oznaczonego: ON.1511.1.2018 (RKW-011950.2018).

[29] Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. z 2002 r. Nr 5 poz. 46).

Powiatowego w Radomiu znajdowała się informacja wizualna dotycząca przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków przez Starostę Radomskiego.

W celu zbadania prawidłowości kwalifikacji pism wpływających do urzędu kontrolą objęto 180 spośród 36 090 wpisów w rejestrze przesyłek wpływających w okresie kontrolowanym do Starostwa Powiatowego w Radomiu, że żaden z poddanych analizie wpisów nie wskazuje na skargę lub wniosek w rozumieniu art. 227 i 241 kpa.

Dane przedstawione w przesłanym do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie sprawozdaniu dotyczącym przyjmowania oraz załatwiania skarg i wniosków w 2017 r. odpowiadały danym zawartym w prowadzonym rejestrze.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Rozpatrzenie 1 skargi[30] z przekroczeniem miesięcznego terminu, bez skierowania do skarżącego pisemnego zawiadomienia o przyczynach zwłoki oraz nowym terminie załatwienia sprawy, czym naruszono art. 237 § 1 i 4 kpa w związku z art. 36 § 1 kpa. Zgodnie z powyższymi przepisami, cyt. *„Organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca. (…) W razie niezałatwienia skargi w terminie określonym w § 1 stosuje się przepisy art. 36-38”*, przy czym cyt. *„O każdym przypadku niezałatwienia sprawy w terminie (…) organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony (…)”*.
2. Zaewidencjonowanie w rejestrze skarg i wniosków pisma[31] nieposiadającego cech skargi albo wniosku w rozumieniu art. 227 lub art. 241 kpa. Powyższym naruszono art. 222 ww. ustawy, który stanowi, cyt.: *„O tym, czy pismo jest skargą albo wnioskiem, decyduje treść pisma, a nie jego forma zewnętrzna”*. Wskazać należy, że skarga w rozumieniu art. 227 kpa nie może wykazywać cech innego środka prawnego uregulowanego przepisami prawa[32]. Natomiast w świetle art. 241 kpa przedmiotem wniosku mogą być sprawy dotyczące ulepszenia i podniesienia jakości działania administracji, usprawnienia organizacji wewnętrznej urzędów, poprawy doskonalenia współpracy między organami władzy publicznej, czy też zniesienia barier administracyjnych i biurokratyzmu[33]. Wniosek w rozumieniu art. 241 kpa nie może ponadto wykazywać cech innego środka prawnego uregulowanego przepisami prawa. Przedmiotowa sprawa dotyczyła realizacji zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Głównego Inspektora Nadzoru Budowalnego.

---

30 Dotyczy skargi oznaczonej: ON.1510.2.2018 (RKW-017677.2018).

31 Dotyczy pisma oznaczonego: ON.I.1510.1.2018.

32 Małgorzata Jaśkowska – Komentarz aktualizowany do art. 227 Kodeksu postępowania administracyjnego.

33 Przemysław Kledzik, Postępowanie administracyjne w sprawie skarg i wniosków, Wrocław 2012, s.109-110.

3. Niewskazanie w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu jednej skargi[34] pouczenia o treści art. 239 kpa. Zaniechaniem takim naruszono wymóg art. 238 § 1 ww. ustawy, zgodnie z którym cyt. *„(…) Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać (…) pouczenie o treści art. 239”.*
4. Niedostosowanie godzin przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków do wymogów art. 253 § 3 kpa. Zgodnie ze znajdującą się w siedzibie urzędu informacją wizualną Starosta Radomski przyjmował w sprawach skarg i wniosków w każdą środę w godzinach od 08:30 do 10:00, natomiast ww. przepis stanowi, że cyt. *„Dni i godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy”*. Z uwagi na fakt, że znaczna część społeczeństwa pracuje od godziny 8:00 do 16:00, przyjęcia interesantów powinny odbywać się po godzinie 16-tej, tak aby faktycznie umożliwić mieszkańcom spotkanie z przedstawicielem organu po godzinach ich pracy.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie przyjmowania oraz załatwiania skarg i wniosków przez Starostę Radomskiego – ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości.**

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce spełniono obowiązek powierzenia zadania przyjmowania i koordynowania rozpatrywania skarg i wniosków wyznaczonym pracownikom, umieszczono w widocznym miejscu w siedzibie urzędu informację o dniach i godzinach przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków przez Starostę Radomskiego, prowadzenia rejestru skarg i wniosków w sposób umożliwiający kontrolę przebiegu i terminów ich załatwiania, przestrzegania właściwości organu rozpatrywania skarg i wniosków, zawiadamiania o sposobie załatwienia skargi lub wniosku oraz terminowości przekazywania skarg i wniosków innym organom do załatwienia według właściwości. Mając natomiast na uwadze: rozpatrzenie 1 skargi z przekroczeniem miesięcznego terminu, bez skierowania do skarżącego pisemnego zawiadomienia o przyczynach zwłoki oraz nowym terminie załatwienia sprawy, zaewidencjonowanie w rejestrze skarg i wniosków jednego pisma nieposiadającego cech skargi albo wniosku, niewskazanie w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu jednej skargi pouczenia o treści art. 239 kpa oraz niedostosowanie godzin przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków do wymogów art. 253 § 3 kpa – uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

[34] Dotyczy skargi oznaczonej: ON.1510.2.2018 (RKW-017677.2018).

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości poprzez:

1. Rozpatrywanie skarg z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 237 § 1 kpa, a w przypadku jego przekroczenia – informowania skarżących o przyczynach zwłoki oraz nowym terminie załatwienia sprawy, stosownie do wymogów art. 237 § 4 kpa w związku z art. 36 § 1 powyższej ustawy.
2. Właściwe ewidencjonowanie w rejestrze skarg i wniosków pism posiadających cechy skargi albo wniosku w rozumieniu art. 227 lub art. 241 kpa.
3. Wskazywanie w zawiadomieniach o odmownym załatwieniu skargi pouczenia o treści art. 239 kpa, zgodnie z wymogami określonymi w art. 238 § 1 ww. ustawy.
4. Dostosowanie godzin przyjęć obywateli w sprawie skarg i wniosków do wymogów określonych w art. 253 § 3 kpa.
5. Zawiadamianie Wojewody Mazowieckiego o zawartych porozumieniach z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.
6. Wskazywanie w porozumieniach zawieranych z okręgową radą adwokacką, właściwą w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, liczby adwokatów, którzy będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu, zgodnie wymogiem określonym w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Ponadto wskazuję na konieczność:

- przypomnienia władzom gmin na obszarze których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej o konieczności zamieszczania na stronie BIP informacji o których mowa w § 4 ww. rozporządzenia,
- przyjmowania kompletnych oświadczeń od osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, na obowiązujących wzorach formularzy oświadczeń,
- przekazywania do Wojewody Mazowieckiego rzetelnej informacji zbiorczej o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej informacji, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowych danych dotyczących ilości pisemnych oświadczeń przyjętych w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie

art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana Starostę do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli